Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!

Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anu 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anu 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtu și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 148. Brașovŭ, Joi 7 (19) Iulie 1888.

Nou abonamentŭ la „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie 1888 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentu la care invitămŭ pe toți amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe șése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe șese lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domniĭ, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Brașovŭ, 6 Iulie st. v. 1888.

Dincolo de Laita s'a pronuntatŭ érăși, pentru întâia óră după unŭ timpŭ îndelungatŭ, cuvêntulŭ „împăcare“.

De noué anĭ și mai bine este la cârmă în Cislaitania unŭ cabinetŭ, care din începutŭ s'a numitŭ „ministeriu de împăcare“, și cu tóte aceste se vorbesce încă adĭ de „încercărĭ de împăcare“ ca de unŭ lucru ce este încă departe de a se realisa.

Fost'au într'unŭ timpŭ distinșĭ ómenĭ de statŭ austracĭ — și vor mai fi și astădĭ, dér arareorŭ le audimŭ glasulŭ — carĭ pretindeau susŭ și tare, că cea mai de căpetenia problemă a monarchiei poliglote habsburgice este, de a căuta sĕ se împace câtŭ mai curêndŭ popórele sale, ca ea sĕ-șĭ potă aședa astfelŭ pe base durabile interesele ei cele mai vitale fiindŭ puternică în întru și respectată în afară.

Ce s'a făcutŭ și cum s'a lucratŭ până acuma pentru resolvarea acestei probleme?

In aparință tóte mergŭ calea lorŭ liniștită. mașinăria dualistă funcționéză regulatŭ, pre câtŭ numai iértă complicata ei construcțiune, corpurile legiuitóre voteză în fiecare anŭ bugetele ce li se presentéză de cătră guverne și contribuabilii de diferite limbĭ și moravurĭ muncescŭ câtŭ numai potŭ ca sĕ pótă purta sarcinele grele ce li se impunŭ mereu în mai mare mĕsură.

Décă vomŭ cerceta însĕ starea lucrurilorŭ mai afundŭ, numai „liniștire“ și „mulțumire“ nu vomŭ afla adĭ la popórele diferite ale monarchiei. De vre-o împăcare între ele nicĭ pomenire. Ba putemŭ dice, că nicĭodată spiritele între popórele acestei monarchii n'au fostŭ mai învrăjbite ca tocmai acum.

Tristulŭ resultatŭ alŭ esperimentelorŭ ce se facŭ acum de aprópe treidecĭ de anĭ.pentru „împăcare“ se póte caracterisa cu puține cuvinte.

In Cislaitania elementulŭ germanŭ și slavŭ se combate adĭ mai înverșunatŭ ca orĭ și când și agitațiunea națională germană câștigă totŭ mai multŭ terênŭ între Germanii austriacĭ.

In Translaitania scimŭ în ce raporturĭ trăiescŭ diferitele elemente față cu celŭ dela putere. Aicĭ mișcarea națională a popórelorŭ nemaghiare este deocamdată înăbușită prin absolutismulŭ parlamentarŭ ungurescŭ, dér printr'asta cresce numai înverșunarea celorŭ asupriți în potriva asupritorilorŭ.

Și décă nicĭ în țĕrile austriace, unde guvernulŭ și-a înscrisŭ egala îndreptățire a popórelorŭ pe flamura lui, unde dreptulŭ de limbă alŭ fiecărui poporŭ este în mare mĕsură respectatŭ și scutitŭ, décă nicĭ aicĭ nu se póte vorbi încă de-o împăcare între popóre, ce se va puté dice despre stările din Ungaria și Transilvania, unde cei dela guvernŭ stăruiescŭ tocmai în direcțiunea contrară prigonindŭ naționalitățile și călcândŭ dilnicŭ în picióre dreptulŭ lorŭ de limbă și interesele lorŭ cele mai vitale naționale?

Cumcă în asemenĭ împrejurărĭ aicĭ la noi nicĭ măcarŭ vorbă nu póte fi de împăcare, este unŭ lucru fórte firescŭ.

De-o „împăcare“ totușĭ mai audimŭ și pe la noi vorbindu-se din când în când și acésta este ciudata „împăcare“ a Sașilorŭ ardelenĭ cu guvernulŭ ungurescŭ, pe temeiulŭ respectării legilorŭ și a esecutării lorŭ consciențióse. Dér acésta nicĭ că se póte numi împăcare, ci este mai multŭ o speranță, că dóră va veni la cârmă unŭ guvernŭ ungurescŭ, care sĕ nu mai voiéscă a maghiarisa cu forța.

O împăcare cu Ungurii ar avé sensŭ atuncĭ, când ar fi vorba de a se cassa și schimba tóte legile carĭ împiedecă desvoltarea popórelorŭ nemaghiare, când cu alte cuvinte ar fi vorba de garanții ér nu de speranțe deșerte.

De-o astfelŭ de împăcare a fostŭ și este vorba între Cehii și Germanii Boemiei, dér tocmai pentru aceea acțiile ei stau încă așa de rĕu. Acum Cehii au adusŭ din nou pe tapetŭ cestiunea împăcării, cerêndŭ ca Germanii, carĭ urméză cu tenacitate politica lorŭ de resistență passivă, sĕ dovedéscă că voiescŭ în adevĕrŭ împăcarea și sĕ arate că suntŭ dispușĭ a stabili o înțelegere durabilă între ambele popóre.

Dér e puțină speranță că împăcarea se va și face, puțină dincolo și încă și mai puțină dincóce de Laita.

Căile ferate orientale.

(Fine.)

Din aceste se vede, că comunicațiunea Occidentului cu Varna (Marea Négră, cu golfulŭ Enosului, (archipelagulŭ) și cu Saloniculŭ este mai apropiată decâtŭ cu Constantinopole; de unde capitala imperiului turcescŭ, cheia și passulŭ Orientului Constantinopole, primesce mai târdiu atingerea sa prin căile ferate cu Occidentulŭ; și din acéstŭ sistemŭ alŭ căilorŭ se póte nasce o influență desastruósă asupra comerciului și a intereselorŭ lui vitale.

Décă privimŭ *linia Bosniacă* (Viena, Agram, Seraievo, Mitrovița, Salonicŭ) și *linia ungaro-serbă* (Viena, Budapesta, Belgradŭ, Nișŭ, Vrania, Salonicŭ), adecă cele mai scurte în legătură cu Europa centrală și apusană, avemŭ conclusiunea naturală: că Saloniculŭ va deveni punctulŭ de culminațiune alŭ comerciului și a intereselorŭ publice-politice europene, în Orientŭ; deja se și vĕdŭ semne, căcĭ Oesterreichische Länderbank întrunitŭ cu Comptoir d'Escompte de Parisŭ, a și înființatŭ o bancă nouă în Salonicŭ c'unŭ capitalŭ de două milióne francĭ; naturalminte că vorŭ urma și altele; vorŭ urma diverse întreprinderĭ, carĭ tóte vorŭ servi la decentralisarea Constantinopolei, mai alesŭ décă dela Salonicŭ se va clădi o liniă nouă până la Piräus în Grecia, de unde năile accelerate s'ar avênta repede atâtŭ la porturile Asiei, câtŭ și la Alexandria în Egipetŭ.

Parisulŭ încă pân'acum comunică cu Alexandria — Egipetulŭ — prin căile ferate italiane, până la Brindisi-Otranso, și de aci pe mare; dér în casulŭ mai susŭ amintitŭ, de sigurŭ c'așĭ va lua direcțiunea spre Salonicŭ-Piräus, căcĭ comerciulŭ și comunicațiunea cércă totdéuna calea cea mai apropiată.

Décă se vorŭ consolida basele liniei Belgradŭ, Nișŭ, Salonicŭ, și se va stabili siguranța traficului, trenulŭ espresŭ „Fulgerŭ“ încă va urma acéstă direcțiune, póte cu părăsirea liniei Timișóra, Orșova, Bucurescĭ, Varna; și România va perde avantagele ce le are din acéstă comunicațiune; din contră Serbia, în considerare: că teritoriulŭ sĕu este tăiatŭ de-a-lungulŭ țĕrii dela Belgradŭ prin Nișŭ până la Vrania, și dela Nișŭ până la Pirotŭ, câștigândŭ éstmodŭ debușeulŭ intereselorŭ sale în patru direcțiunĭ importante, adecă la Salonicŭ, la golfulŭ Enos și la Constantinopole spre Orientŭ, éră în Occidentŭ spre Europa centrală, devine centrulŭ și inima comunicațiunei prin care se scurge traficulŭ Europei centrale și occidentale cu orientulŭ.

Asupra acestei situațiunĭ favorabile și avantagióse ce inriurință desbărătóre va avé acușĭ deschiderea liniei Bosniace (Viena, Agram, Seraievo, Mitrovița, Salonicŭ) va arĕta viitorulŭ.

Bărbații de statŭ ai Austro-Ungariei li-au prevĕdutŭ aceste tóte cu minte ageră, și din acéstă causă au stăruitŭ pentru ocuparea Bosniei, Herțegovinei și a pașalicului novibazarŭ; din acéstă causă a atras'o pe Serbia în sfera puterei sale.

Bosnia și Herțegovina încă nu suntŭ adnexate, încorporate; va sĕ dică posesiunea lorŭ e numai temporală, căcĭ încă nu constituescŭ parte întregitóre a imperiului austro-ungarŭ; décă totușĭ guvernulŭ sĕu lucră cu o celeritate febrilă la înființarea căilorŭ ferate pe acéstŭ teritoriu (deja e în lucrare linia Seraievo-Mostar), acéstă împrejurare este semnulŭ invederatŭ, ce pondŭ pune pe acéstŭ petecŭ de pămêntŭ și ce interese vitale trebue sĕ aibă în acéstă direcțiune.

Bulgaria în partea ei sudică (Țaribrodŭ, Sofia, Vacarel) se împărtășesce în binefacerile căiei ferate, prin acésta a făcutŭ însĕ numai începutulŭ; misiunea ei culturală și economică recere, sĕ se apuce cu stăruință și de altele, precum o facŭ acésta și alte state, după părerea nóstră interesele ei, ale Ost-Rumeliei (încâtŭ nu se vorŭ contopi finalmente) și ale Turciei arŭ conveni în punctulŭ eminamente înaintătorŭ alŭ construirei unei linii dela Șumla peste Balcanĭ, prin Rumelia în Turcia cătră Ciatoldje la Constantinopole. Acéstă liniă dréptă și apropiată ar repara în modŭ órecare stricăciunea causată Constantinopolei prin căile ferate actuale; éră Ardealulŭ și România arŭ câștiga comunicațiunea cea mai scurtă cu cheia Orientului.

Décă Turcia n'ar fi sleită în puterile sale financiare, și décă póte nu s'ar teme, că prin acéstă linia inimiculŭ ei secularŭ i-ar veni mai apropiatŭ, s'ar putea spera realisarea ei înainte de espirarea acestui seculŭ; de cumva înfricoșatele înarmărĭ, carĭ precum se vede în acéstŭ anŭ au ajunsŭ la culme, până atuncĭ nu vorŭ produce evenimente ce vorŭ da alțĭ factorĭ disponențĭ în acéstă parte a peninsulei Balcanice.

Merită laudă guvernulŭ actualŭ alŭ României, că și până ce s'ar realisa, putemŭ dice acéstŭ visŭ, se apucă de lucru sĕ lege căile sale cu cele sêrbescĭ, ca țéra în acéstŭ modŭ sĕ aibă comunicațiune cu Saloniculŭ și prin linia principală cu Constantinopole.

Cetimŭ că se plănuesce podŭ peste Dunăre între Turnu-Severinŭ și Cladova pe pămêntulŭ Serbiei; de aci urmândŭ șoséua spre Bĕrza-Pălanca, Negotin, Zaiciar, Kneazevaçĭ la Nișŭ, o distanță în linia dréptă cam de 140 kilometri, este aflată linia cea mai dréptă și terenulŭ celŭ mai aptŭ spre acéstŭ scopŭ; de unde se póte prevedea, că guvernulŭ românŭ și alŭ Serbiei vorŭ sci sĕ găséscă și capitalele necesare la acéstă întreprindere folositóre pentru ambele regate.

Oradea mare, luna Iunie 1888.

Ios. Romanŭ.

Sașii și guvernulŭ ungurescŭ.

Reproducemŭ din discursulŭ-programŭ alŭ deputatului *Iosifŭ W. Filtsch,* alesŭ Dumineca trecută în cerculŭ Ghimbavului, următórele pasage privitóre la violarea legilorŭ și la cestiunea săséscă, despre care amŭ vorbitŭ în revista nóstră de erĭ:

Ceea ce credŭ a fi presupunerea neapĕrată pentru o împăcare a partidei naționale săsescĭ cu guvernulŭ, este stricta și consciențiósa respectare a legilorŭ esistente, mai alesŭ a acelora, carĭ facŭ posibilă subsistența nóstră națională în prima liniă dér, articululŭ de lege 44 din 1868 asupra egalei îndreptățirĭ a naționalitățilorŭ (Aplause). Acéstă lege de naționalitate a datŭ limbei maghiare, ca limbă a statului, privilegii fórte estinse, după părerea mea încă mai estinse decâtŭ ar fi pretinsŭ considerațiile la unitatea statului și la administrațiune. Dér aceste privilegii suntŭ odată stabilite în lege și noi, Sașii, suntemŭ din vechime dedațĭ a respecta legea. De aceea ne-amŭ și împăcatŭ cu prerogativele ce 'i le dă aceeașĭ lege limbilorŭ nemaghiare ale țĕrei. Aceste suntŭ cea mai minimă mĕsură din ceea ce au tre-

buință Nemaghiarii în privința limbei pentru apĕrarea esistenței lorŭ naționale.

Durere însĕ, concetățenii noștri maghiarĭ și guvernulŭ însu-șĭ, precum și organele lui, nu suntŭ însuflețițĭ de acelașŭ respectŭ de lege, ca noi Sașii; de aicĭ urmézā că drepturile garantate limbelorŭ nemaghiare prin legea de naționalitate suntŭ în multe casurĭ numai pe hârtiă, în realitate nu se ia în considerare, și dispozițiunile respective ale legei de naționalitate suntŭ în multe puncte călcate în piciōre de organele guvernului.

Acestŭ faptŭ întristătorŭ vĕ este bine cunoscutŭ, credŭ însĕ, că va fi bine a vĕ aduce în memoriă casurile singuratice în carĭ legea de naționalitate este pe față ignorată de guvernŭ.

§§. 7—12 ai legii de naționalitate, (căcĭ §. 13, care declară limba maghiară ca limbă esclusivă oficială a judecătoriilorŭ regescĭ s'a restrînsŭ prin § 6 lit. d. Art. de lege IV. din 1860 expresŭ numai la judecătoriile mai înalte) asigură limbilorŭ nemaghiare anumite drepturĭ pe têrimulŭ justiției. Acestĭ părăgrafi însĕ în praxă se ignorează cu desĕvêrșire. Rugările scrise în vre-o limbă nemaghiară se respingŭ din partea celorŭ mai multe judecătorii de prima instanță; judecătoriile folosescŭ exclusivŭ limba maghiară atâtŭ în resoluțiunĭ, câtŭ și în purtarea proceselorŭ verbale, în pertractările civile ca și în pertractările finale penale, și astfelŭ se întêmplă că poporațiunea nemaghiară primesce esclusivŭ resoluțiunĭ și sentințe numai în limba maghiară, ba — horribile dictu! — la cele mai multe judecătorii decurge pertractarea procesului, în care se tractézā pōte de viéța și mōrtea acusatului, în o limbă pentru elŭ cu desăvêrșire neînțelésă. (Aprobare). Pledoarele procurorilorŭ reg. și ale apĕrătorilorŭ la tōte judecătoriile trebue sĕ se țină în limba maghiară, fără ca acéstă disposițiune, introdusă pe calea ordinațiunilorŭ, sĕ fiă întemeiată în lege. Cărțile funduare în sfîrșitŭ în contra §. 11 a legii de naționalitate peste totŭ se pōrtă esclusivŭ în limba maghiară.

De asemenea, deși nu chiarŭ așa de rĕu, stau lucrurile pe terenulŭ administrațiunii autonome interne. Prin §§ 2—6 și 20—24 ai legii de naționalitate, li-se se recunoscŭ limbilorŭ nemaghiare unele drepturĭ, carĭ în praxă prea adeseorĭ nu se validitézā. In contra § 22 comunele suntŭ constrînse în cele mai multe casurĭ a se folosi de limba maghiară în relațiunile lorŭ cu guvernulŭ și cu propria lorŭ jurisdicțiune. In contra § 5 alŭ legei de naționalitate în afacerile interne oficiale, încă de multŭ, sub nicĭ o împregiurare nu e permisă oficialilorŭ întrebuințarea vre-unei limbĭ nemaghiare. Totŭ asemenea în corespondențele oficiale cu comunele, reuniunile, privațiĭ ș. a. nu se permite oficialilorŭ a se folosi „după putință“ în sensulŭ § 6 al legei de naționalitate de limba acestora.

Conformŭ §§ 14—16 ai legei de naționalitate corporațiunile și organele bisericescĭ își alegŭ ele însele limba lorŭ oficială. Totușĭ în timpulŭ mai nou suntŭ constrînse a se folosi de limba maghiară în expedițiunile lorŭ oficiale, decă voescŭ sĕ se bucure de liberarea de porto, asigurată lorŭ prin lege.

§ 17 alŭ legii de naționalitate hotăresce, că limba de instrucțiune la șcólele de statŭ se stabilesce prin ministrulŭ de instrucțiune și adauge espres, că ministrulŭ e obligatŭ a îngriji după putință, ca cetățenii orĭ-cărei naționalitățĭ din țéră, décă locuescŭ în masse mai marĭ laolaltă, sĕ se cultive în limba lorŭ maternă. Cu tōte aceste, ōre stabilit'a ministrulŭ de instrucțiune măcarŭ numai pentru o șcólă de statŭ altă limbă afară de cea maghiară?! Din contră! Limbile de propunere, carĭ înainte erau în usŭ la numerōse institute de învĕțămêntŭ nemaghiare, suntŭ scōse din tōte institutele statului și prin presiune și din nenumĕrate școle confesionale. Și, nu e destulŭ cu atâta: Ministrulŭ instrucțiunii necurmatŭ intemeiézā șcóle de statŭ cu limba de propunere maghiară între poporațiunile nemaghiare, unde suntŭ deja numerōse și escelente școle nemaghiare, deși nu este nicĭ o necesitate, ci singurŭ numai în scopulŭ maghiarisării.

§ 23 alŭ legei de naționalitate recunósce fiăcăruĭ cetățénŭ dreptulŭ de a'șĭ înainta petițiunile sale în limba sa maternă guvernului statului și organelorŭ lui. Cu tōte acestea, perceptoratele regescĭ cerŭ în timpulŭ mai nou dela tótă lumea chitanțe în limba maghiară.

§ 27 alŭ legei de naționalitate garantézā egala îndreptățire a naționalităților la ocuparea oficiilorŭ. Vĕ este din destulŭ cunoscutŭ cum stă lucrulŭ în acéstă privință, în ce chipŭ revoltătorŭ se preferézā naționalitatea maghiară.

Precum amŭ vĕdutŭ, nu este nicĭ unŭ paragrafŭ alŭ legii de naționalitate, care nu s'ar vĕtăma în continuu și di de di din partea guvernului și a organelorŭ sale. Dér gravaminele nóstre nu se mărginescŭ numai la vĕtămarea legii de naționalitate. Am amintitŭ deja că legea pentru scólele poporale a mersŭ mai departe în preferirea limbei maghiare, decâtŭ ar fi fostŭ de lipsă. Dér nicĭ cu acésta nu s'a mulțumitŭ ministrulŭ de instrucțiune; elŭ a mersŭ unŭ pasŭ mai departe, schimbândŭ în *modŭ arbitrarŭ*, prin ordonanța sa de întroducere a legii, instrucțiunea limbei maghiare într'o *instrucțiune în limba maghiară*.“

După acésta vorbitorulŭ arată cum se violézā în deosebĭ articululŭ de lege 12 din 1876 „asupra fundului regescŭ“ și apoi adauge:

„Așĭ mai pute aduce înainte și alte gravamine, dér cele amintite pănă acum suntŭ după mine gravaminele, a cărorŭ delăturare formézā înainte de tōte presupunerea unei împăcărĭ a partidei naționale săsescĭ cu guvernulŭ.“

SCIRILE ȘILEI.

Precum amŭ amintitŭ în numĕrulŭ de erĭ, în cerculŭ alŭ III-lea (Scheiu) au eșitŭ din urnă candidații Românilorŭ pentru consiliulŭ comunalŭ alŭ Brașovului. Au fostŭ aleșĭ ca membri ordinarĭ 1. I. Lengerŭ, advocatŭ, 2. Octavianŭ Sorescu, advocatŭ, 3. Iord. Munteanu, assesor, 4. Dr. I. Bozoceanu prof. 5. George Navrea jun. măcelarŭ. 6. Iosifŭ Maximŭ prof. 7. Ioanŭ Stinghe jun. măcelarŭ. Ca membri suplențĭ: 1. Iosifŭ Popp Gerendi 2. George Chelariu 3. Nicolae Oancea 4. Ioanŭ Bratu 5. Andreiu Voina 6. Ioanŭ Aronŭ. In cerculŭ alŭ V-lea (Blumena) au fostŭ aleșĭ pe temeiulŭ compromisului între Sașĭ și Românĭ următorii ca membrii ordinarĭ: 1. Simeonŭ Damianŭ, advocatŭ 2. Dr. Aurelŭ Mureșianu 3. Perșenariu George, preotŭ 4. Andreas Tontsch, predicatorŭ 5. Rudolf Seewaldt, propriet. de móră 6. Georg Donath, cărușarŭ 7. Georg Roth, clopotarŭ. Ca membri suplențĭ: 1. Ionŭ C. Panțu prof. 2. Ionŭ Oprea, economŭ 3. Samuel Schmidt căpitanŭ în pens. 4. Ioan Arzt, farmacistŭ. Fiindŭ a se alege 7. membri ordinarĭ, alŭ 7-lea a fostŭ trasŭ la sorțĭ și aceștia au decisŭ în favórea candidatului sasŭ. Toțĭ candidații au fost aleșĭ cu câte 118 voturĭ contra 103 date de Ungurĭ pentru candidații lorŭ.

* *

La *băile din Visocna* de lângă Sibiiu se află vre-o sută familii. Când timpulŭ e frumosŭ, băile suntŭ cercetate și de numĕroșĭ óspeți din Sibiiu, urcându-se în asemenea dile numĕrulŭ óspeților dela băi adesea peste 200.

* *

Unulŭ dintre cei ce au aflatŭ drugurile *de aurŭ dela Crasna*, anume țiganulŭ *Vasilie Tanase*, care la timpulŭ sĕu a predatŭ obiectele aflate autoritățilorŭ judecătorescĭ, primi sĕptĕmâna trecută o recompensă de *2000 fl. v. a.* din partea statului.

* *

La 29 Septemvre 1888 se va deschide la Viena o *exposițiune pomologică*, care va dura pănă la 7 Octomvre și va fi combinată c'unŭ têrgŭ de fructe. Două secțiunĭ din acéstă exposițiune, alŭ cărorŭ patronagiu a bine-voitŭ a-lŭ primi A. S. I. și R. Archiducele Carolŭ Ludwig, vorŭ ave unŭ caracterŭ internaționalŭ și vorŭ fi deschise exposanților din tōte țĕrile. Intr'una din casele secțiunii se vorŭ pune aparatele carĭ usucă fructele. In cealaltă secțiune internațională se vorŭ admite instrumentele și invențiunile privitōre la cultura arborilorŭ fructiferĭ și exploatarea comercială a producteloru lorŭ, precum: altóiele și nouĕ procedurĭ de altoire, cosorurĭ, gunóie pentru îngrășatŭ pămêntulŭ, teascurĭ și morĭ pentru fructe, mașinĭ pentru tăiatulŭ și jupuitulŭ fructelorŭ, unelte de grădinărit de diferite felurĭ, aparate pentru preparațiunea mustului, nouĕ sisteme de embalagiu. Exposanții străinĭ, carĭ vorŭ dori sĕ ia parte la acestŭ concursŭ vorŭ trebui sĕ înscințeze despre acésta pănă la 15 Iulie celŭ mai târdiu pe societatea pomologică austriacă (Oesterreichischer Pomologen Verein), la Leechwald-Graz, Stiria. Acéstă societate se însărcinézā asemenea de a da tōte lămuririle ulteriōre ce i se vorŭ cere de către exposanțĭ.

Dela camera comercială.

Liferațiă de traverse pentru căile ferate reg. ung. Direcția căilorŭ ferate r. ung. spre a-șĭ asigura provisiunea pentru anii urmatorĭ de *traverse și a lemnelorŭ extra pentru mutătōre* a ficsatŭ pertractarea de oferte pe diua de *10 Augustŭ* a. c. n. Condițiunile se potŭ vedé în Biroulŭ camerei de comertŭ și industria din locŭ.

Pertractare de licitațiune. — Direcțiunea reg. ung. a Postelorŭ și Telegrafelorŭ în Sibiiu, conformŭ unui comunicatŭ către Camera de comerțŭ și industriă a Brașovului, a ficsatŭ pe diua de 30 Iuliu a. c. o pertractare de licitațiune pentru contractarea confecționării uniformelorŭ, ce se recerŭ pentru personalulŭ din serviciu.

Mostrele pentru aceste vestminte se potŭ vedé la despărțĕmêntulŭ economicŭ alŭ susŭ numitei direcții, unde asemenea se potŭ lua informațiunĭ despre condițiunile contractului. Ofertele concipiate esclusivŭ numai în limba maghiacă suntŭ a se trimite pănă la 28 Iuliu a. c. n. la direcțiunea reg. ung. a Postelorŭ și Telegrafelorŭ în Sibiiu. Unŭ esemplarŭ alŭ acestei publicărĭ de oferte se află în biroulŭ camerei de comerțŭ și industriă din Brașovŭ spre informarea celorŭ interesațĭ.

Literatură.

Amiculŭ Familiei, diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ literarŭ, cu ilustrațiunĭ. Apare în Gherla de 2 orĭ pe lună în broșurĭ de 2-3 cóle și costă pe anŭ 4 fl. (10 francĭ): pe ½ anŭ 2 fl. Redactorŭ și editoru

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Copiii de aurŭ.

— Poveste. —

(Urmare.)

Bunulŭ omŭ se necăjea
Diua-nóptea se gândea
Că sĕ-i spună orĭ sĕ tacă
Nu scia deu ce sĕ facă!
De palatŭ i părea rĕu
Ca de-unŭ ochiu din capulŭ sĕu,
Și prea bine elŭ scia
Cuncă décă n'a tăcea
Și nevestei de i-a spune
Ear va fi săracŭ pe lume!...
Dér și mai rĕu că-i părea
De mândra nevastă-s'a
Și amarŭ se întrista
Când la dénsa se gândea
Că: ce lui i-ar folosi
Câtŭ de bine de-a trăi
Décă ea l'-ar părăsi?...
Și nevasta nu tăcea
Ci mereu îlŭ ispitea
Și mereu îlŭ întreba,
Căcĭ pré bine ea scia
Că elŭ n'a pute tăcea
Ci silitŭ sĕ va vedea
Ca sĕ-i spună-adevĕratŭ
Că ăstŭ minunatŭ palatŭ
Pe ce drumŭ l'a câștigatŭ?...
. . . .
De aci apoi se vede
Și bin' face cine-mĭ crede:
Că nevasta cea frumósă
Numai glóbă e la casă,
Totŭ ea vrea sĕ poruncească
Vrea în casă sĕ domnească
Pe bărbatŭ sĕ-lŭ cârmuiască,
Ear bărbatulŭ décă vrea,
Traiu bunŭ, pace 'n casa sa:
Tōte cautā așa sĕ iésă,
Precum vrea a lui frumósă!...
. . . .
Așa și bietulŭ pescarŭ
După gândurĭ grele, marĭ,
Intr'o di se hotărĭ
Și nevestei povesti,
Că bogatulŭ lorŭ palatŭ
Intr'o di l'a câștigatŭ
Dela-unŭ pesce minunatŭ
Ce-'n mreajă-i s'a acățatŭ
Și care multŭ l'a rugatŭ
Slobodŭ ér în rîu sĕ-'lŭ lasă
Mergêndŭ fără elŭ acasă,
Căcĭ slobodŭ de l'a lăsa
'Atuncĭ elŭ îi va schimba
A lui slabă colibuță
Cea urîtă și micuță
In palatŭ mare domnescŭ
Ce i-a fi raiu pămêntescŭ...

Bine vorba nu-șĭ gata
Când de-odată elŭ vedea
Că palatulŭ lorŭ frumosŭ
Celŭ bogatŭ și prea pomposŭ
Nicăirĭ nu se vedea
Nicăirĭ nu mai era!...
Ci ei numai se trezau
Amêndoi cumcă ședeau
In coliba lorŭ micuță
Cea sĕracă și slăbuță
Intr'unŭ mucedŭ, sarbĕdŭ locŭ,
Lângă vatră, lângă focŭ!...

Acum fiindŭ ajunșĭ éră
La viața lorŭ amară
Bietulŭ pescarŭ se vedea
Silitŭ unghița sĕ-șĭ ia
Cătră rîu ér sĕ pornéscă
Ca aci sĕ pescuiască
Hrana sĕ-șĭ agoniseascā
Din di 'n di ca sĕ trăiască!...
Și se duse elŭ odată
La celŭ rîu cu apă lată
Și-'ntristatŭ cum multŭ era
Lângă țĕrmurŭ se oprea
Și mreaja și-o arunca
In rîu; — ér elŭ s'aședā
Josŭ pe érbă se lăsă
Și-'n gândurĭ se cufundă...
Când de-odată elŭ zăresce
Unghița că se clătesce
Mai tare ca totdéuna
Nu numai ca pân'-acuma.
In piciōre-atuncĭ sărĭ
Și afară o smâncĭ,
Și spre-a lui mare mirare
Spre-a lui bucuriă mare
Vĕdŭ că s'a acățatŭ
Totŭ celŭ pesce minunatŭ
Ce palatulŭ i-a fostŭ datŭ.
Și-acum minunatulŭ peșce
Astfeliu érășĭ i vorbesce:
„Pescarŭ harnicŭ, pescarŭ bunŭ,
„Ear în mâna ta-sŭ acum,
„Poțĭ sĕ mĕ omorĭ îndată
„Mĕ poțĭ da pe bună plată
„Mĕ poțĭ duce-'n cortulŭ tĕu
„Sĕ mĕ țĭi închisŭ mereu,
„Tu poțĭ face ér ce-i vrea
„Cu min' și viéța mea!...
„Dér slobodŭ de mi-i lăsa
„Inc'odată eu țĭ-oiu da
„Palatulŭ celŭ frumușelŭ
„Și cu lada cea din elŭ!
„Mergĭ, pescariulŭ meu iubitŭ,
„Mergĭ acasă liniștitŭ
„Și palatulŭ vei afla
„In tótă frumseța sa.
„Dér fereșce-te nu spune
„Către nime-odată-'n lume
„Că cum ér ai câștigatŭ
„Strălucitulŭ tĕu palatŭ!...“
— „Câtŭ oiu pute m'oiu ferĭ
„Nimĕnuĭ n'oiu povesti!..“
Dise pescariu 'n tonŭ blândŭ
Pescele-'n rîu aruncândŭ...
Ear apoi se depărtă
Cătră casă séndreptă
Și 'n locŭ de colibuță

Nicolae F. Negruțiu. — Nr. 14 din 15 Iulie conține: Unŭ Don Juan (novelă), de Iosifŭ Popescu. — Nu gândescĭ? (poesiă), de Emilia Lungu-Puhallo. — Numai o flóre (poesiă), de G. Simu. — Judeţulŭ (romanŭ istoricŭ), de Th. Alexi. — Elba! Napoleonŭ! (fine), de M. P. — Pălăria ciasornicarului (comediă în 1 actŭ), localisată de Doriau. — Diverse. — Nr. 15 (1 Augustŭ) conține: Unŭ Don Juan. — Judeţulŭ. — Pălăria ciasornicarului. Ochĭ de femeiă (poesiă), de G. Simu. — Mĭ-e dorŭ (poesiă), de Traianŭ H. Popŭ. — Fortuna (poesiă), de C. Morariu. — D-lui dr. Emilŭ F. Negruțiu, în diua cununiei sale, (poesiă), de G. Simu. — Diverse (sub rubrica acésta se cuprinde o colecțiune de scirĭ și notițe interesante.)

Curățirea pelei și băile.

Suprimarea funcțiunei pelei este adese-orĭ causa multorŭ bóle și chiar a morții

Decă aplicămŭ pe suprafața unui animalŭ vre-o materiă impermeabilă, animalulŭ móre peste puținŭ timpŭ.

Omulŭ, a cărui pele s'a friptŭ până peste a treia parte din suprafața corpului sĕu, este condamnatŭ la mórte, fiă combustiunea profundă, fiă ea superficială.

La o sĕrbătóre bisericéscă, ce s'a ținutŭ în Roma în secolulŭ trecutŭ, mai mulțĭ copii aveau rolulŭ d'a figura ca îngerĭ, și în acestŭ scopŭ ei au fostŭ aurițĭ. Toțĭ aceștĭ copii au muritŭ deja în cursulŭ festivității.

Din aceste fapte resultă că pelea are o funcțiune importantă; că în corpulŭ omenescŭ se producŭ anumite materii ce trebuescŭ eliminate prin pele; și că aceste materii, reținute în corpŭ, causéză bóle și chiar mórtea.

Pelea este unŭ organŭ de respirațiune și secreșiune. Ca și plămânii, pelea absórbe oxigenulŭ și elimineză acidulŭ carbonicŭ. Pe de altă parte ea sprijinesce funcțiunea rĕnunchilorŭ, întru câtŭ contribue la depărtarea din corpŭ a apei și altorŭ substanțe prisositóre.

Provĕdută cu nisce borticele fórte micĭ, numite porĭ, pelea scóte ne'ntreruptŭ prin acești porĭ substanțele lichide vătămătóre sănĕtății. Acestŭ procesŭ se numesce transpirațiunea pielei.

De ordinarŭ transpirațiunea pielei este invisibilă, fiă pentru că ea sĕ face încetŭ, fiă pentru că materiele transpirate se găsescŭ în stare vaporósă. Când transpirațiunea e abondentă, atuncĭ o vedem și o numimŭ sudóre.

Transpirațiunea continuă curăță sângele de umorile ce-lŭ viciéză și ce potŭ perturba funcțiunile diferitelorŭ organe.

Sudórea și materiile transpirate se compunŭ din substanțe mirositóre, din sărurĭ, grăsimĭ și acide, carĭ amestecându-se cu epidermulŭ desquamatŭ (mătreța) și cu prafulŭ ce se depune din admosferă, formeză pe suprafața corpului nostru unŭ stratŭ murdarŭ, ce astupă porii și împedecă traspirațiunea.

Decĭ, pentru ca pelea sĕ-șĭ pótă îndeplini funcțiunile sale importante, ea trebue sĕ fiă ținută într'o stare normală și sănĕtósă, adică trebue sĕ o curățimŭ de materiile transpirate.

Mijlócele, prin carĭ putemŭ depărta productele transpirațiunei de pe suprafața corpului, suntŭ: primenirea, spĕlatulŭ și băile.

Schimbarea désă a rufelorŭ contribue fórte multŭ la curățirea pelei. Prin rufe se depărtéză o însemnată cantitate din murdăria ce se adună pe suprafața corpului.

In rufăria întrebuințată găsimŭ câte 1—4 grame de murdăriă la 100 grame de pânză. După cum dice Petenkofer, se pare că în loculŭ pelei nóstre preferămŭ sĕ trimitemŭ rufele nóstre la baiă.

Negresitŭ că spălarea dilnică a corpului ajunge pentru a păstra pelea în stare normală și sănĕtósă. Din nenorocire însĕ lumea s'a deprinsŭ a 'șĭ spăla numai mânile și fața, celŭ multŭ și gâtulŭ; ĕr primenirea rufelorŭ d'asemenea nu se face în fiă care di, ci numai odată sĕu de două orĭ pe sĕptĕmână.

Resultă decĭ, că cea mai mare parte a productelorŭ transpirațiunei și a murdăriei ce s'a depusŭ pe pele trebue sĕ o depărtămŭ prin băi.

Celŭ ce nu face regulatŭ băi póte constata asupra sa cum se forméză deposite de murdării (ce au mirosulŭ infectŭ alŭ acidelorŭ grăsóse) mai alesŭ pe acele locurĭ ale pelei, ce nu se spală în fiă-care di, nicĭ se găsescŭ învĕlite în rufe, va sĕ dică acolo, unde o suprafață de pele atinge una alta vecină, așa de esemplu la subțiorĭ și între degetele picióreloŭ.

Curățenia pielei este acea cestiune igienică, contra căreia se pĕcătuesce mai multŭ de maioritatea ómenilorŭ. Decâtŭ orĭ cine altulŭ, mediculŭ are mai multă ocasiune sĕ se convingă, cum până și publiculŭ, ce se consideră că aparține clasei culte, calcă în picióre nu numai cele mai elementare regule igienice, ci și cele mai simple cerințe de curățeniă. Mulțĭ credŭ că facŭ destulŭ decă 'șĭ spală odată pe di mânile și fața, și decă sĕ primenescŭ odată pe sĕptĕmână. In clasa de josŭ a populațiunei rarŭ vei găsi pe cineva, care, în timpulŭ iernei, ba chiar și vera, sĕ facă o baiă sĕu celŭ puținŭ o spălătură generală; de primenire désă nicĭ nu póte fi vorbă!

Celŭ mai perfectŭ mijlocŭ pentru curățirea pelei este baia caldă, mai alesŭ când se întrebuințéză și săpunŭ. Pentru ca baia caldă sĕ nu moleșéscă corpulŭ, se recere ca apa sĕ nu aibă temperatură mai înaltă ca căldura corpului.

In evulŭ vechiu și mediu băile calde erau întroduse în tóte clasele societății. Nu se găsea nicĭ unŭ orășelŭ fără stabilimentŭ de băi. Trebue sĕ ne mirămŭ cum a pututŭ sĕ dispară acestŭ obiceiu sănĕtosŭ, și pentru ce astădĭ în multe state se găsescŭ multe orașe și orășele, carĭ n'au nicĭ unŭ stabilimentŭ de băi.

Inființarea de stabilimente de băi publice, accesibile și pentru clasa sĕracă, în carĭ mai alesŭ meseriașii și muncitorii sĕ pótă gusta pentru unŭ prețŭ micŭ binefacerea unei băi, este o cestiune igienică totŭ atâtŭ de importantă, ca și înființarea unui altŭ aședămêntŭ de sănĕtate, a unui spitalŭ, abatoriu etc.

Nu trebuie sĕ uitămŭ că baia caldă servesce nu numai pentru curățenia corpului, ci ea are unŭ efectŭ binefăcĕtorŭ și în alte privințe. Sângele circulă în mĕsură mai mare spre pele, organele interne se descarcă, distribuțiunea sângelui în organismŭ se face mai omogenŭ. Baia caldă este în stare d'a face sĕ dispară imediatŭ din muschĭ obosela ce o simțimŭ după o muncă grea sĕu după unŭ marșŭ osteniciosŭ. Ea mai influințéză avantagios și asupra nutrițiunei. Fiă-care economŭ de vite sciă că îngrijirea regulată și minuțiósă a pelei este condițiunea principală a bunei stărĭ a vitelorŭ sale; și cu tóte aceste, chiar și atuncĭ când ni se ofere ocasiune, negligemŭ din causa unei nepăsărĭ înăscute, sĕ profitămŭ de binefacerea băiei.

Fórte avantagióse pentru societate suntŭ și *băile și spălările recĭ.* Deși aceste suntŭ inferióre băilorŭ calde, în ceea ce privesce curățirea pelei, totușĭ băile și fricțiunile recĭ suntŭ celŭ mai putermicŭ mijlocŭ pentru oțelirea și rĕcorirea corpului, și mai alesŭ pentru a'lŭ face resistentŭ contra bólelorŭ de răcélă. Luate dilnicŭ, ele convinŭ cu deosebire persónelorŭ limfatice și grase, persónelorŭ ce suntŭ simțitóre pentru schimbările atmosferice, adecă celorŭ ce suntŭ atinse adese-orĭ de guturaiu, gâlcĭ, bronchite, diaree, nevralgie și reumatismŭ muscularŭ, precum și celorŭ ce au predisposițiune spre îngrășare, anemie, scrofulósă și tuberculósă. *Begin* arfirmă că nu esistă nicĭ o persónă, fiă câtŭ de debilă, căreia baia rece, luată în anumite condițiunĭ, sĕ nu-'i aducă avantagii; ĕr *Fleury* consideră baia rece ca unulŭ din cele mai bune mijlóce profilactice contra bólelorŭ epidemice.

Și mai avantagióse suntŭ băile recĭ făcute în basinurĭ marĭ, în lacurĭ etc. Nu numai plimbarea până la baie și mișcările sforțate ce le face omulŭ când se scaldă într'unŭ basinŭ largŭ, ci și joculŭ veselŭ, glumele tovarășilorŭ și înnotulŭ au de efectŭ ca baia, făcută la locŭ largŭ și în societate, sĕ priescă mai bine. In specialŭ *innotatulŭ* pune în acțiune o seriă de muschĭ neglijațĭ, întăresce plămânii în mĕsură estraordinară, causândŭ respirațiunĭ adêncĭ și regulate, promovéză circulațiunea sângelui, desvoltă apetitulŭ și provócă o bună digestiune.

(„Gazeta Sătenului).

Avisŭ.

P. T. membri ai „Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ", carĭ vorŭ voi sĕ participe la adunarea generală, ce se va ține la 6 Augustŭ a. c. și dilele următóre în Abrudŭ, suntŭ prin acésta încunosciințațĭ, că comitetului Associațiunei i-a succesŭ a esopera dela onoratele direcțiunĭ ale căilorŭ ferate de statŭ și someșane obicĭnuitele legitimațiunĭ pentru de a puté călĕtori cu prețurĭ scădute.

Numitele legitimațiunĭ le primescŭ membrii dela onoratele direcțiunĭ ale despărțĕmintelorŭ Associațiunei sĕu și de-a dreptulŭ dela cancelaria Associațiunei.

Presidiulŭ Associațiunei.

DIVERSE.

Recunoscința unei paciente. In dilele trecute se duse o tĕnĕră și frumósă damă la unulŭ din cei mai cunoscuțĭ medicĭ din Neapole, și după o scurtă așteptare fŭ primită. Dama esclamândŭ cuvintele: „Ițĭ mulțămescŭ din sufletŭ iubitulŭ meu salvatorŭ!" se repede agerŭ și îmbrățișéză pe mediculŭ, care rĕmase cu totulŭ uimitŭ, și o întrébă: ce doresce frumósa străină; ea c'unŭ aerŭ durerosŭ strigă: Ce feliu? D-ta m'ai uitatŭ deja? Nu mai scii, că acum trei anĭ când zăceamŭ fără de nicĭ o speranță, m'ai consiliatŭ, ca sĕ mĕ ducŭ spre Nordŭ unde este mai rĕcóre și ca sĕ călărescŭ câte trei óre pe di?! Am urmatŭ acésta cu conscientiositate și mĕ aflu acuma de totŭ sănĕtósă și fericită. Mediculŭ întrebă cu órecare timiditate că nu cumva din eróre îlŭ schimbă cu altcineva, dĕr dama îlŭ încredință, că dênsulŭ este mântuitorulŭ ei și că îi datoréză în vecĭ mulțămire. După unŭ órecare timpŭ se depărtă dama și mediculŭ observă prea târdiu, că frumósa pacientă a luatŭ cu sine din salonŭ unŭ pervadŭ pentru fotografii prețiosŭ, fiindŭ lucratŭ cu petre scumpe, și că cu ocasiunea înfocatei îmbrățișărĭ i-a escamotatŭ césornniculŭ cu lanțŭ cu totŭ.

Rectificare. In numĕrulŭ de erĭ alŭ foiei nóstre, la telegrama din Berlinŭ, este a se ceti *apropiărĭ*, în locŭ de „aprobărĭ."

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Iulie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.85
Renta de hârtiă 5%	89.60
Imprumutulu căilorŭ ferate ungare	151.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	98.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	125.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	115.—
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.86
Napoleon-d'orĭ	9.90
Mărcĭ 100 împ. germane	61.20
Londra 10 Livres sterlinge	125.06
Imprumutulŭ cu premiulu ungurescŭ	130.25
Losurile pentru regularea Tisei și Se-	
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ	
ungurescŭ	100.60
ghedinului	124.75
Renta de hârtiă austriacă	81.10
Renta de argintŭ austriacă	82.50
Renta de aurŭ austriacă	112.30
Losurĭ din 1860	140.70
Acțiunile băncei austro-ungare	870.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur.	301.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	310.70

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 17 Iulie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vĕnd.	8.74
Argintŭ românescŭ	„	8.68	„	8.70
Napoleon-d'orĭ	„	9.88	„	9.92
Lire turcescĭ	„	11.20	„	11.24
Imperialĭ	„	10.20	„	10.24
Galbinĭ	„	5.88	„	5.91
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	117.—	„	118.
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			
Bonurĭ croato-slavone				104.—

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Slabă veche și micuță
Acum érășĭ elŭ afla
Celŭ palatŭ ce strălucea
Soțŭ în lume de n'avea!...
Abia-au trecutŭ cu grăbire
Două dile'n fericire
Păn' de nou ĕr începea
A s'a soță a'lŭ 'ntreba
Ca sĕ-i spună adevĕratŭ
Ce-a făcutŭ de-a câștigatŭ
Ear frumosulŭ lorŭ palatŭ?
— „Tacĭ, oh, tacĭ nu mĕ 'ntreba!
— Bietulŭ pescarŭ îi grăia —
„Nu scii tu ce am pățitŭ
„Când ție țĭ-am povestitŭ
„Cum îndată a peritŭ?..."
Ci muerea 'lŭ întreba
Diua-nóptea 'lŭ ispitia
Către elŭ așa vorbea:
— „Pentru mine nu-i frumosŭ,
„N'am de elŭ nicĭ unŭ folosŭ,
„Banĭ cu caru 'n elŭ sĕ fiă
„Sĕu orĭ câtă avuțiă
„Déc'aceea nu sciu eu
„Cum nĭ-a dat'o Dumnedeu!"
Pescarulŭ se nĕcăjea
Diua, nóptea se ferbea
Ca sĕ-i spună orĭ sĕ tacă,
Nu mai scia ce sĕ facă!
Ci credêndŭ că dile bune
N'are fără ea în lume
Intr'o di se hotăresce
Și de nou 'i povestesce
Că-i totŭ dela acelŭ pesce!...
Și cu ea cum povestea
Când povestea șĭ-o găta
De odată se trezau
C'amêndoi de nou ședeau
In coliba lorŭ urîtă
Slabă, veche, mucedită!...
Fiind-acum a treia óră
Ajunșĭ ĕr la viéță-amară
Bietulŭ omŭ cu-a sa soțiă
Chinuițĭ de săraciă
Fórte multŭ se tânguiau
Intregĭ dile suspinau
După scumpulŭ lorŭ palatŭ,
Celŭ frumosŭ și pré bogatŭ,
Déră totulŭ a trecutŭ,
Elŭ s'a dusŭ... a dispărutŭ!
Acum merge înc'odată
Celŭ pescarŭ la apa lată
Ca de nou sĕ pescuiască
Hrana sĕ-șĭ agonisĕscă
Din di 'n di ca sĕ traiéscă.
De țĕrmŭ cum s'apropia
Mréja ĕr șĭ-o arunca
In celŭ rîu afundŭ prea tare; —
Eară elŭ cu întristare
Josŭ pe érbă se punea
Și cu jale căuta
La apa care trecea
Chiar așa ca viéța s'a!...
. . . .
Dĕr de-odată elŭ zăresce
Că ea tare se clătesce
Trasă de vr'unŭ peste mare
Căcĭ se clătea fórte tare.
In picióre-atuncĭ sări
Și afară o smânci,
Și oh, Dómne, ce mirare
Și ce bucuriă mare
Simți elŭ în peptulŭ sĕu
Când vĕdŭ că Dumnedeu
Astădĭ ĕr i-a rânduitŭ
Norocosŭ de-a pescuitŭ
Căcĭ șĭ-acum a treia óră
Scóse dênsulŭ ĕr' afară
Pescele celŭ minunatŭ
Ce palatulŭ 'i-a fostŭ datŭ!...
Eră prețiosulŭ pesce
Astfelŭ acum îi vorbesce:
— „Pescarŭ cu sufletulŭ bunŭ
„Er' în mâna ta-'sŭ acum,
„Vĕdŭ că orĭ câtŭ oiu cerca
„Și-orĭ-ce ție eu țĭ-așŭ da
„Totŭ de tine n'oiu scăpa;
„Du-mĕ dĕr cu tine-acasă
„Du-mĕ la a ta frumósă
„Sĕ mĕ junghe, sĕ mĕ tae
„Și viața sĕ mĭ-o iée
„Apoi pune-mĕ pe mésă,
„Și mĕ taie-'n bucățĭ șésĕ,
„Dup'aceea dintre ele
„Dă tu două bucățele
„Sĕ le mânce sóța ta
„Próspete, calde așa;
„Două, dă la iapa ta
„Sĕ le mânce-'ntregĭ și ea;
„La două fă-le-unŭ mormêntŭ
„Și le-'ngrópă în pămêntŭ
„Lângă casă-'n locŭ curatŭ
„De pĕcate ne-'ntinatŭ!...
„Șĭ-atuncĭ numai vei vedé
„Ce dobêndă vei avea,
„De-i asculta vorba mea!..."
Și pescaru-'lŭ ascultă
Dela țĕrmure plecă
Către casă se'ndreptă
Cu celŭ pesce prețiosŭ
Totŭ de aurŭ sclipiciosŭ!..
Șĭ-așa tóte a-'mplinitŭ
Precum elŭ l'a sfătuitŭ.
Și multŭ timpŭ nicĭ că trecŭ
Până frate că crescŭ:
Din bucățile-'ngropate,
Lângă casă aședate
Doi crinĭ mândrii aurițĭ
Crinĭ de sóre multŭ iubițĭ!..
Și iapa ce căpĕtase
Două bucățĭ de mâncase
A fătatŭ doi mânzĭ de aurŭ,
Mânzĭ ca doi pui de bălaurŭ!
Er nevasta, ce mâncase
Două bucățĭ marĭ și grase
Nouĕ lunĭ abia trecea
Până, frate, că născea
Pruncĭ cum nu s'au mai vĕdutŭ:
Doi pruncĭ de-aurŭ a născutŭ!..

(Va urma.)

Publicațiune!

81,8—4

Se dă în arêndă
MOȘIA „METELEU“

din Județulŭ Buzeu în România pe **9 anĭ,** adecă dela **23 Aprile 1889** până la **23 Aprile 1898** prin licitațiune, care se va ține în **24 Iuliu 1888** stilŭ vechiu, deodată și la Brașovŭ în Casa Comitetului parochialŭ alŭ Bisericei române ort. res. dela St. Nicolae și la Buzeu în România în „Hotelulŭ Moldavia.“

Condițiunile de arêndare se află: în Brașovŭ la Epitropia Bisericei „St. Nicolae“, în Buzeu la Domnii: Frații Stoicescu, Ioane Jarnea comercianțĭ și Vasile H. Stinghe amploiatŭ; în Bucurescĭ la Domnii C. Steriu și C. Pascu Case de schimbŭ; în Ploeștĭ la Domnii Frații Stănescu comercianțĭ; în Mizil la Domnii Vasilie et St. Pittis comercianțĭ; în Brăila la Domnulŭ Const. Molundacŭ comerciantŭ. —

Brașovŭ, 18 Maiu 1888 st. v.

Comitetulŭ Parochialŭ
alŭ Bisericei române ort. rĕs. dela St. Nicolae
în Brașovŭ.

No. 2176—1888.

CONCURSŬ.

La gimnasiulŭ gr. cat. din Blașiu a devenitŭ în vacanță catedra de profesorŭ pentru desemnŭ cu beneficiulŭ anualŭ de 600 fl. v. a.

Decĭ prin acésta se escrie concursŭ la catedra numită cu terminulŭ până la 15 Augustŭ st. n. a. c.

Doritorii de a ocupa acéstă catedră trebue sĕ alăture la concursŭ actele următóre:

1. Atestatŭ de botezŭ.
2. Documentŭ publicŭ despre cualificațiune în acéstă specialitate, cerută prin articlulŭ de lege XXX ex 1883.
3. Documentŭ despre praxa în acéstă artă liberală la cutare institutŭ publicŭ.
4. Atestatŭ oficiosŭ despre purtare. Și
5. Fiindcă în gimnasiu limba de propunere este cea română, așa se recere, ca concurenții sĕ dovedéscă, cumcă posedŭ deplinŭ limba română în vorbire și în scriere.

Concursele însoțite de documentele specificate sĕ se presente consistoriului subsemnatŭ până la terminulŭ mai susŭ indicatŭ.

Blașiu, din ședința consistorială ținută în 7 Iuliu 1888.

102,3—1

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat.

Rugămŭ pe domnii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.